

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תרח
עש"ק פ' ויקרא, וא"ו ניסן ה'תשפ"ה

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ה שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקכ"ב שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי שיחי' שגלוב

לרגל יום ההולדת שלו לאויוש"ט,

ביום הבהיר - י"א ניסן ה'תשפ"ה

לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

נדפס ע"י אחיו

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

3 דבר מלכות

להחליט להתנהג באופן ד"בקולו תשמעו" / משיחת י"א ניסן התשל"ו

7 זמן הגאולה

פעולת העם בהכרזת "יחי המלך" / הזמן הנוכחי ופי השבוע באור הגאולה

12 המעשה הוא העיקר

מוטב למלא את הוראות הנשיא מלכתחילה / הוראות למעשה בפועל

13 ניצוצות של משיח

הרמב"ם זועק לכל יהודי: אתה יכול להכריע / קטעים קצרים ופתגמים בעניני נאולה

14 כתב-יד-קודש

המשכת החיות מהנשיא והמלך / צילום מהגהת הרבי על שיחת בי ניסן התשמ"ח

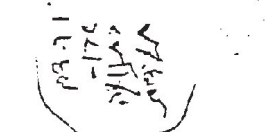
ב"ה

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219

דואר אלקטרוני: kuntres.yechi@gmail.com • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

זאת ועוד:

הוספה בענין החיים - והחיו יתן אל לבנו...
 גשמיים כפשוטם.

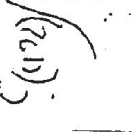
צדקו, ככבאו יום החתול הנשיאות וכי ניסון מרדי שנה בשנה, והלך וניסן עדי יותר בענין הילכ, היינו
 אלוהות אלל בני, חן בנות לך ותשמה. חיים רחמים, וכן במועז לזוי הגוף-חיים ושמחת באמנות רבות.
 עמוה מוכננבם בנגע לענינבעל עשיא ומלי, לוב כל קהל ישראל, שעל יוד לעשה (נסל) המשנה אמת.
 שאנו שכלנו דם לך אין ב-ענו-התורה לך תאכופים בנות נשכל שיעל באופן על בתושבות ודיקא.
 דפינך דלבאי, מעשה נעשה סיכוכ ודילון הנהג חיים ככל אביר הגוף (מכבאו באנה"ק), משאי-הכבוד.

וכפרטיות יותר:

"מלך" - ר"ת מוח לב כבדו, "חלת שליטין אינון - מוחא לבא וכבדא-י"ב.

החילוק שבניהם¹⁶:

ומהיות מחפשט לכל האברים, וכל אבר מקבל ממנה חיות וזכ הדאוי לו לפי מונו וחכותו¹⁷, ולכן, המוח
 מדשל ושולט על אביר הגוף להנהיגם כרצונו.
 הכבר - שבדו באאכל באופן שמהמוכה-שכ-נעשה דם זעמא בלע, וזעמא בלע
 ואילו הלב - הוא חיות הגוף עצמו ללא-הקולא-החיות, להיות מקום משכן ידום הוא הנפש¹⁸, תל יוד
 נעשה "התפשטות הילוך החיות... המלוכת בדם הנפש היתה מוחלג אל כל האברים, וסוכב סוכב הילך הוח
 חיים והדם חוץ חוץ כל האברים והגידים המובלים כדם וחרז אל הלב כ"י" (כפי שמכאר וכיעו חזקן
 באנה"ק¹⁹).

אין להשתמש באינטרנט

המשכת החיות מהנשיא והמלך

בהמשך לב' ניסן – יום ההסתלקות-הילולא דכ"ק אדמו"ר מהורש"ב, ויום התחלת הנשיאות דכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ, הבאנו צילום נדיר ומיוחד (מוקטן), מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על ב' הסעיפים הראשונים בשיחת יום א' פ' צו, ב' ניסן ה'תשמ"ח (השיחה כולה נדפסה בסה"ש תשמ"ח ח"א ע' 347 ואילך)

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

ובפרטיות יותר:

"מלך" – ר"ת מוח לב כבד, "תלת שליטין אינון – מוחא לבא וכבדא".

והחילוק שביניהם:

המוח – הוא **הראש** דחיות הגוף, כי, "עיקר משכנה והשראתה (של הנשמה) היא במוחו (של אדם) ומהמוח מתפשטת לכל האברים, וכל אבר מקבל ממנה חיות וכח הראוי לו לפי מזגו ותכונתו", ולכן, המוח מושל ושולט על אברי הגוף להנהיגם כרצונו.

הכבד – כולו דם (קרוש).

ואילו הלב – הוא חיות הגוף עצמו, להיותו מקום משכן "הדם הוא הנפש", ועל ידו נעשה "התפשטות והילוך החיות". המלובשת בדם הנפש היוצא מהלב אל כל האברים, וסובב סובב הולך הרוח חיים והדם תוך תוך כל האברים והגידים המובלעים בהם וחוזר אל הלב כו" (כפי שמבאר רבינו הזקן באגה"ק).

ונמצא, שעיקר ענין החיות דכל אברי הגוף קשור עם הלב, כי, הדם ("הוא הנפש") שבלב (לא רק גילוי והמשכה ממנו) מתפשט בכל אברי הגוף ממש.

זאת ועוד:

חיות – קשורה עם תנועה. וענין התנועה הוא בלב דוקא, שנמצא תמיד בתנועה של רצוא ושוב, "דפיקו דלבא", והדם שבו – בתנועה תמידית, סיבוב והילוך בכל אברי הגוף (כמבואר באגה"ק), משא"כ הכבד והמוח שאינם בתנועה.

ועד"ז בנשיא ומלך, "לב כל קהל ישראל" – "אשר יוציאם ואשר יביאם", שעל ידו נעשה (גם) המשכת חיות לבני".

ובבוא יום התחלת הנשיאות (ב' ניסן) מידי שנה בשנה, ניתוסף עוד יותר בענין ה"לב", היינו, הוספה בענין החיים – "וזהו יתן אל לבו", ועד שנמשך מבחינת "מחי' חיים יתן לך חיים", עד לחיים גשמיים כפשוטם.

להחליט להתנהג באופן ד"בקולו תשמעו"

הבטחון והוודאות של בני ישראל בקיום דבריו של הקב"ה בדיוק כפי שנתבשרו ע"י משה רבינו ה' בתוקף כל-כך עד שמצדם הענין כבר נפעל לגמרי • תורת אמת דורשת ממנו שיהי' בשמחה של "חודש הגאולה" בדיוק כמו שכבר נגאל, וככל דרישות התורה דורשים ממנו שלא יעמיד פנים כאילו הוא שמח שמחה שאינה אמיתית • אומרים ליהודי שעליו להתנהג בחירות אמיתית, בדיוק כמו שכבר נתבצעה הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו • משיחת י"א ניסן ה'תשל"ו - בלתי מוגה

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. נמצאים אנו בחודש ניסן, הנקרא "חודש הגאולה".

מתי החל חודש ניסן להיות "חודש הגאולה"? הנה כתוב במדרש' "כשבחר ביעקב ובניו קבע בו ר"ח של גאולה": הקב"ה ברא את העולם באופן כזה ש"קבע בו" – הוא ייסד בו סדרים שונים, וביניהם גם את ענין החדשים; "וכשבחר ביעקב ובניו" מכל האומות, "קבע בו ר"ח של גאולה" שנאמר "החודש הזה לכם" – חודש ניסן; ואם-כן, ענין זה – "כשבחר ביעקב ובניו קבע בו ר"ח של גאולה", ו"החודש הזה לכם" – הרי נאמר עוד לפני מתן-תורה, כאשר בני ישראל עדיין היו במצרים.

ב. נשאלת השאלה: גלות מצרים היתה

הקשה ביותר מכל הגלויות, עד-כדי-כך שהתורה אומרת³: "כל המלכיות נקראו ע"ש מצרים ע"ש שהיו מצירות לישראל", כלומר, כשמוצאים באיזה מקום יהודי שיש לו קשיים ודברים בלתי רצויים, לא משנה מאיזה מלכות ומאיזה משטר הם נובעים, הרי זה מזכיר את הגלות הראשונה והכי קשה – גלות מצרים, כי "כל המלכיות נקראו ע"ש מצרים"; וא"כ כיצד אפשר לומר שעוד לפני הגאולה, כבר מראש חודש ניסן (שבו נאמר "החודש הזה לכם") החל להקרא החודש "חודש הגאולה", הרי התורה מעידה על המעמד ומצב אז ש"אין עבד אחד יכול לברוח ממצרים"⁴, כך היתה מיוסדת המדינה עם כל המשטר והסדר – שאפ"י עבד אחד ויחיד לא יכול הי' לברוח משם, ואיך אפשר לומר שכבר מר"ח ניסן נהי

(1) שמו"ר טו, יב.

(2) בא יב, ב.

(3) ב"ר פטז, ה.

(4) מכילתא ופרש"י יתרו יח, ט.

"חודש הגאולה?"

נוסף לכך, זה ה' עדיין בשעה שפרעה ושריו אמרו בצורה נחושה, שלא ישחררו את בני ישראל בשום אופן, וגם כשהגיע "בעשור לחודש"⁵ ונשארו – ארבעה ימים בלבד עד ליציאת מצרים, העמידו (פרעה ושריו) את חייהם בסכנה, למרות שראו "למכה מצרים בבכוריהם"⁶ והמצרים וילדיהם דרשו מהם לשחרר את בני ישראל מהגלות לטובת פרעה ושריו, ועם-כל-זה הוא עמד בתוקפו שלא לשחרר את בני",

– וכמדובר לעיל, לא ה' זה קושי מדומה ("איינגערעדטע שטארקייט"), אלא התורה אומרת שעד לרגע היציאה דבני ישראל ממצרים – בחמשה עשר בניסן "בעצם היום הזה"⁷ – היתה מצרים מדינה כזו שעבד אחד ויחיד לא יכול ה' לברוח משם –

ואם-כן, מתחזקת השאלה: איך אפשר לקרוא לזה "חודש הגאולה"?

ג. והביאור הוא:

בכזו גלות, כשמשו רבינו מודיע (בר"ח ניסן) שהגאולה תבוא ויצאו מהגלות "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"⁸, כולם יחד בבת אחת, מארץ מצרים – אז נקרא החודש כולו "חודש הגאולה".

וכמ"ש בפסוק⁹, מיד כשבני ישראל שמעו בשורה זו – "ויעשו", כלומר, שהדבר כבר נעשה, ורש"י מבאר ומסביר שזה ה' בראש חודש.

ולכאורה מה הכוונה שהדבר כבר נעשה, הרי זה קרה רק בחמשה עשר בניסן?

אך הענין הוא, הבטחון והוודאות של בני

(5) בא יב, ג.
(6) תהלים קלו, י.
(7) בא יב, מא-נא.
(8) בא י, ט.
(9) בא יב, כח ובפרש"י.

בקיום דבריו של הקב"ה בדיוק כפי שנתבשרו ע"י משה רבינו ה' בתוקף כל-כך עד שמצדם הענין כבר נפעל לגמרי, ולכן זה נכתב בתורה בתור "ויעשו", דהיינו, שזה כבר נפעל בר"ח ניסן.

ד. והנה ענין זה אינו סיפור לשם סיפור אלא תורה והוראה בעבודתנו:

ללא הבט על המעמד ומצב שאנו נמצאים בו היום, כיון שישנה הבטחה והודעה בתורה – תורה-שבכתב¹⁰ ותורה שבעל-פה¹¹ – "הבטיחה תורה (ש)בדאי) ישראל עושים תשובה ומיד הן נגאלין", זאת-אומרת, שכאשר יהודים פונים ("גיבן זיק א קער") להקב"ה, הקב"ה בודאי מוציאם מיד מן הקצה אל הקצה, מהחושך כפול ומכופל של הגלות הכי קשה לגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי גלות – במילא, צריכה להיות אצל כל יהודי [בין בנערינו, בין בזקנינו, בין בבנינו ובין בבנותינו] הוודאות בדיוק כמו שהדבר כבר נפעל בפועל.

אלא שצריכים לעבור עדיין מספר רגעים, כפי שה' ב"מי צאתך מארץ מצרים"¹², אשר אז בישרו זאת בר"ח ניסן ובפועל רק בט"ו בניסן יצאו "ביד רמה"¹³.

ה. נשאלת בכל-זאת השאלה: הרי צריכים לפעול זאת אצל יהודי שלא שמע בעצמו ממשו רבינו, אלא מאמין באמונה שלימה שכל מה שכתוב בתושבע"פ הוא תורת אמת [וכ"ש מה שנאמר בתושב"כ עם הביאור בתושבע"פ], ואעפ"כ דורשת ממנו תורת אמת שיה' בשמחה של "חודש הגאולה" בדיוק כמו שכבר נגאל, וככל דרישות התורה דורשים ממנו שלא יעמיד פנים ("מאכן אן אנשטעל") כאילו הוא שמח שמחה שאינה אמיתית, אלא

(10) נצבים ל, א-ג.
(11) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.
(12) מיכה ז, טו.
(13) בשלח יד, ח.

הרמב"ם זועק לכל יהודי: אתה יכול להכריע

ומה שישנה השאלה: הרי כבר דובר כו"כ פעמים אודות זה שיכולים וצריכים להביא את משיח "נאו", ואודות ההוספה בהתעסקות במבצעים ובכל התרי"ג מצוות וכו', ולשם מה צריכים שוב לייגע יהודים ("מאטערן אידן") ולא לתת להם לישון, ע"י עשיית התוועדות נוספת ושוב לדבר ע"ז, הרי אלו ענינים שכל אחד מבין לבד?

– אלא שזוהי "שאלה" על הרמב"ם: הרמב"ם הוא זה שזועק לכל יהודי – בתור הלכה לדורות – פעם אחת ועוד פעם ושוב פעם: הסתכל ותראה – בכל רגע ורגע ("לעולם", "כל השנה כולה") אתה יכול להכריע את עצמך ואת כל העולם ולהביא תשועה והצלה עבורך ועבור כל העולם!!

(משיחת ש"ש 9 פקודי, פ' שקלים ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

משיח הבטיח – משיח יקיים!

וזוהו גם המענה לאלו ש"תואנה הם מבקשים" ושואלים: כיצד יתכן שמשיח צדקנו יבוא היום – הרי "לא אתא אליהו מאתמול" וכו' וכו'?! – הנה על זה ישנו פס"ד ברור בגמרא מסכת "סנהדרין" (שענינם של ה"סנהדרין" – לפסוק דינים, ויהודי שלומד "סנהדרין" כדבעי, נעשה הוא "א סנהדרין איד") שמשיח צדקנו הבטיח שהוא בא "היום" – כפשוטו, "היום אם בקולו תשמעו"! ולכן, אין נפק"מ כלל היכן נמצא אליהו וכו' – העיקר הוא שישנו הענין ד"בקולו תשמעו", ואז מובטח שמשיח צדקנו בא "היום" ממש!

(משיחת ש"ש 9 ויקרא ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתכיף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נרבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

מוטב למלא את הוראות הנשיא מלכתחילה

. ההוראה בנוגע לפועל: כל א' יודע שהיתה ויש לו שייכות עם כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, והעיקר – שנשיא דורנו העמיד את עצמו במצב שתהי' לו שייכות עמו, ולכן, שייכות זו נצחית היא (בין אם הוא רוצה ובין אם אינו רוצה), ומשום זה **מוכרח** הוא להתנהג ע"פ הוראותיו של נשיא דורנו, בנוגע להפצת היהדות והמעיינות חוצה וכו' וכו'.

וכאמור – מכיון שיש לו שייכות עם נשיא דורנו, הרי זה **מכריח** אותו להתנהג כן, ואין לו ברירה להתנהג באופן אחר.

וכאשר טוען שיש לו בחירה כו', ובמכ"ש וק"ו: אם בנוגע לציווי הקב"ה יש לו בחירה, והידיעה שלמעלה אינה מכרחת את הבחירה כו', הרי עאכו"כ שכן הוא בנוגע לציווי של נשיא דורנו – אומרת החסידות: "לאו דוקא!" – הידיעה והציווי דלמעלה אינו מכריח את הבחירה, מכיון ש"ליבא לפומא לא גליא"¹, היינו, שענין זה לא נתגלה ונמשך בעולם הדיבור כו', משא"כ בנוגע לציווי דנשיא דורנו – נמשך ונתגלה הדבר בדיבור, ויתרה מזו: במעשה בפועל, ועד **שמסר נפשו** על ענין זה, ולכן, הרי זה **מכריח** את הבחירה! – אין לו ברירה אחרת, הוא **מוכרח** למלא את הוראותיו של נשיא דורנו!

ומה שטוען שיעשה זאת לאחר זמן – הנה למעלה ישנו אמנם הענין דמאריך אף כו', אבל כאשר מדובר אודות ציווי והוראה של נשיא דורנו – הרי הוא בעצמו הכריז והדגיש שהכוונה היא שיעסקו בזה **"עכשיו"**, ואמר שהכוונה היא **אליו**, ואמר שהכוונה היא שיהי' **"טאפארני-דא-פלאחני"** (הגרזן על העץ, מעשה בפועל!) ולכן, אין אפשרות לדחות זאת לאחר זמן!

הברירה היחידה שיש לו היא להלחם נגד נשיא דורנו ח"ו, שבזה לוחם הוא נגד המציאות **שלו**, מה שמוכרח להתנהג ע"פ הוראותיו של נשיא דורנו!

ומכיון שידוע שאין לו ברירה אלא למלא את הוראותיו של נשיא דורנו, וסוכ"ס יהי' **מוכרח** להתנהג כן – הרי מוטב שיעשה זאת מלכתחילה תיכף ומיד, ובאופן דחסי ורחמים (מכיון שלא יהי' צורך להכריחו כו'). וכידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר² שאמר בהתחלת נשיאותו – שרצונו שההנהגה תהי' בחסד וברחמים כו'. וכמו כן ידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר³ "א חסיד איז א קלוגער" (החסיד הוא פיקח), ולכן, בידעו שסוכ"ס לא תהי' לו ברירה, ויהי' מוכרח להתנהג כן – הרי הוא מתנהג כן מלכתחילה, ובמילא הרי זה בחסד וברחמים כו'.

(משיחות ש"פ ויקרא ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

תורת אמת דורשת מיהודי דברים שיכול לבצעם בכל האמת.

ובמילים אחרות: בידעו שנמצאים בגלות, ובידעו בכל הוודאות שעוד לא היתה ה"אתחלתא דגאולה", ואדרבה, הגלות בתוקף יותר מכפי שהי', וכדוגמא המובאת לכך מחושך הלילה – שדוקא ברגעים האחרונים לפני שמפציע אור היום, מתחזק החושך יותר; ורואים זאת הרי גם מצד הטבע – שחושך הגלות בימים אלו האחרונים, כפול ומכופל – פי כמה בתוקף – מהחושך שהי' בימים ובשנים הקודמות, ואין כאן המקום להאריך בדבר הקשור בצער ובהלה,

מ"מ אומרים לו, שהיות והחל כבר ר"ח ניסן, עליו לדעת שזהו "חודש הגאולה". והיות שזה עתה הי' שבת הגדול, אזי, בלשון אדמו"ר הזקן¹⁴ "קבעוהו לדורות" – שהעמידו א"ז באופן של קביעות, באופן מוחלט – שבכל דור, כשמגיע שבת הגדול נהי' "נס גדול הי' שם", וזוהי הכנה (כפי שאדה"ז כותב שם¹⁵) לתחלת הגאולה דיציאת מצרים.

עאכו"כ שנשאר רק שלשה ימים לחג הפסח ועליו להתכונן לזמן חרותינו, אומרים ליהודי שהוא צריך להתנהג בחירות אמיתית, בדיוק כמו שכבר נתבצעה הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ו. יחד עם זאת עליו לידע, שח"ו לקרוא למצב העכשוי "גאולה", אפי' אם נמצא במדינה המאפשרת לו ללמוד תורה ולקיים מצוות, לחיות כיהודי ולהתנהג בכל עניניו בחופשיות מלאה, ולא מחלקת בינו לבין אינו יהודי [במקום שהמצב אמנם כזה] – עליו לדעת שגם שם נמצאים בגלות, וכל זמן שלא שבנו לארצנו הקדושה ע"י משיח צדקנו, "ובנה מקדש במקומו"¹⁶, זו הגלות הכי עמוקה

והכי קשה שרק יכולה להיות, אלא שבגלות גופא מקל עליו הקב"ה, כדי שיוכל לנצל את כל אפשרויותיו בכיוון הנכון, ועי"ז למהר את ביאת המשיח ואת האתחלתא דגאולה, ואח"כ את המשך הגאולה, עד לשלימות הגאולה האמיתית והשלימה.

שואל היהודי: כיצד יוכל לעשות את שני הדברים – לדעת ש"מפני חטאינו גלינו מארצנו"¹⁷, ומאיך גיסא אומרים לו שכבר מר"ח ניסן, ועוד יותר משבת הגדול, צריך להיות אצלו "זמן חירותינו", וככל שקרבים לפסח ניתוסף אצלו ב"זמן חירותינו"¹⁸, ותובעים ממנו שירגיש באמת שזהו ענין של "גאולה"?

ז. והביאור בזה, כמדובר כמה פעמים (עכ"פ נחזור על הנקודה):

אמיתית ועיקר הענין של חירות אצל הבן-אדם תלוי בהרגשתו ובהנהגתו, ובמידה מאוד פעוטה תלוי גם בענינים חיצוניים, שהם התנאים והדברים שמסביבו – מחוצה לו.

[וביתר ביאור: יהודי יכול הי' להיות בארץ מצרים ולעבוד בעבודת פרך, אך אם יידע וירגיש – כאשר בא לביתו – שהבעה"ב היחידי עליו הוא הקב"ה, ומה שפרעה מלך מצרים יכול להכריחו לעבוד עבודת פרך, זה לא פרעה מלך מצרים מכריחו, אלא כאשר הקב"ה רוצה לנסות יהודי, הוא לוקח גרזן, מקל או שוט, אבל זה רק כגרזן ביד החוצב בו – הקב"ה בודק האם יעמוד בנסיון ויהי' חזק ביהדותו – אזי הגלות אינה אמיתית!]

ולדוגמא: כאשר בן-אדם גורם לעצמו צער ומגביל את עצמו, רואים שאין זו הגבלה אמיתית, מאחר שהדבר תלוי בו – הוא בעצמו בחר להתאפק ולא לוותר לרצונו מאיזה סיבה שתהי', וכרגע הוא נעל את עצמו במקום זה

(14) שו"ע סי' תל.

(15) שם סעיף ב'.

(16) רמב"ם הל' מלכים פי"א ה"ד.

(17) נוסח תפילת מוספים של רגלים.

(18) נוסח תפילת שמו"ע בחג הפסח.

(1) זו"ח בראשית ח, א. וראה ג"כ זח"א רנג, א.

(2) ראה "היום יום" כ"ף מ"ח. ובכ"מ.

(3) סה"ש השי"ת ע' 48-9. תש"ב ע' 6. 117.

(4) סה"ש השי"ת ע' 48-9. תש"ב ע' 6. 117.

ובעבודה זו, אך למרות זאת נשאר אדם חופשי משום שבכל רגע יכול לשנות את החלטתו ולילך לאן שרוצה ולעשות מה שרוצה, ואזי תהי' לו באמת ההרגשה שזו לא עבדות אלא חירות.

וכך גם בעניננו: הרי ישנה הבטחה ד"היום אם בקולו תשמעו¹⁹, והגמ' אומרת בסנהדרין²⁰ שזה תלוי ביהודי, כאשר יחליט להתחיל להתנהג באופן ד"בקולו תשמעו", ובלשון הרמב"ם¹¹ "ישראל עושים תשובה ומיד הן נגאלין!" ולכן אין זו גלות אמיתית אלא "תחפושת" של גלות ("א פארשטעלטער גלות"), שנועדה לנסות את בני" ולראות שהם אינם נבהלים, ומחזיקים את עצמם בהקב"ה וביהדות, ואצלם נמצא המפתח כדי לבטל את כל הגלות (כבדוגמא הנ"ל).

ואפי' אם מאיזו סיבה שתהי' זה לא נפעל, אזי – כאמור לעיל – כאשר יהודי נמצא בגלות, הוא יודע שהנשמה מעולם לא הלכה לגלות והגלות אינה בעה"ב עלי', כלשון הידוע של הרבי נ"ע²¹, כלומר, שבעיני יהדות אין ביכולת הגלות לשנות כלום, מאחר ואלו דברים השייכים לנשמה (אלא שהיא פועלת את ע"י הגוף).

וכאשר עושים מהנשמה עיקר ומהגוף טפל²², מבין היהודי שהוא אכן נמצא בחירות,

(19) תהילים צה, ז.

(20) צח, א.

(21) לקו"ד ח"ד תרצב, א.

(22) ראה תניא פל"ב.

כיון שאצלו הראש הוא העיקר ולא הרגליים, ובראש הרי שולטת הנשמה וכן בלב שולטת הנשמה, במילא הם נמצאים בחירות משום שהנשמה מעולם לא הלכה לגלות.

ח. [.] ובה ישנה הוראה לכל יהודי:

אפי' כשנמצאים בגלות, ואפי' בחושך כפול ומכופל של הגלות, כאשר יהודי מחליט להתחיל להתכונן ל"זמן חירותינו", לחג הפסח כשר ושמח – אזי הקב"ה מסייע לו, והנסיגנות והקשיים פוחתים והולכים, והקב"ה עוזר לו שלא רק יתכונן עבור עצמו, עבור בני ביתו או עבור משפחתו וכו', אלא שגם יעזור ליהודי שני להתכונן לחג הפסח כשר ושמח ע"י מעות חטים וכיו"ב, וכן בהפצת יהדות ע"י שמודיע ה' דיני הפסח בכל מקום שידו מגעת לאלו שעדיין לא יודעים, ושיתכוננו גם הם באופן כשר, שאזי הפסח הוא "כשר ו(גם) שמח".

ואז הוא יוצא לגמרי לחירות ברוחניות עוד בימי הגלות האחרונים, ולאחמ"כ מצטרפת חירותו הפרטית של האיש פרטי עם יהודי שני ויהודי עשירי, עד לאלפים ורבות של עשרות אלפי יהודים יחד, ומביאים את ה"ישראל נגאלין מיד" – החירות של כל העם היהודי מכל הענינים המבלבלים, כך שיוכלו לסיים בשלחה את הרגעים האחרונים בגלות, ולצאת לקבל פני משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה, לפי ההבטחה ש"בניסן עתידין להגאל"²³.

(23) ר"ה יא, רע"א. שמו"ד פט"ו, יא.

אני מוכן לכך מזמן, אבל אני רק יחיד...

כ"ק אדמו"ר שליט"א: בהמשך להמוזכר אודות ביאת משיח – הרי, למרות שכבר עברו בנ"י ריבוי צרות ותלאות כו', כבר נתקיימו כל הסימנים שהובאו בגמרא אודות "עקבות משיחא" (ועוד יותר מזה...), כולל גם "היסח הדעת"... וכבר "כלו כל הקיצין", אעפ"כ, עדיין לא בא!

הרב שפירא: ב"יד רמ"ה" כותב "ותמה אני, לפי סימנין הללו, מפני מה אין בן דוד בא בדורנו זה!?"

כ"ק אדמו"ר שליט"א: אולי יתקבצו כל הרבנים ויוציאו פסק-דין שמשיח צדקנו צריך לבוא תיכף ומיד!

הרב אליהו: כבודו אומר שיש פה "רבנים ראשיים", ובכן, יצטרף אלינו כבודו, ונהי' ב"ד של שלשה, ונפסוק כך.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: אני מוכן לכך מזמן, אבל אני רק יחיד, וצריך עוד שנים.

הרב אליהו: אנחנו מצטרפים לכבוד הרב...

כ"ק אדמו"ר שליט"א: א' הסימנים ד"עקבות משיחא" הוא – "חוצפה יסגא", ובכן, יש להשתמש ב"חוצפה" לצד הטוב – לבקש ולדרוש מהקב"ה, עד לחוצפה ותביעה הכי גדולה, שמשיח צדקנו יבוא בפועל ממש, ובדאי יהי' הקב"ה שבע-רצון מדרישה ותביעה זו, ויביא את משיח צדקנו בפועל ממש.

הרב שפירא: כל הצדיקים יגעו וטרחו בענין זה, ובכל אופן, בודאי שדבר זה יקרב עכ"פ את הגאולה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: מה שהזכרתם אודות צדיקים – הרי "עמך כולם צדיקים", ומה שהזכרתם אודות קירוב הגאולה – הרי לאחר כל הקירובים, קירוב אחר קירוב כו', צריכים שתהי' גאולה בפועל ממש!

כפי הנראה, הדבר היחיד שחסר הוא – החוצפה של בני"י, לדרוש ולתבוע מהקב"ה שיביא את הגאולה. – גם בענין זה צריכים להתחיל הרבנים הראשיים – הכהן בראשנו, והרב הראשי אחריו, וכל העם אחריהם – ב"קול גדול", ובאופן ד"קהל גדול!"

(מדברי כ"ק אד"ש מה"מ בעת ביקור הרבנים הראשיים בארה"ק, כ"ז אד"ש ה'תשמ"ו – מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן – אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחי

וילדיהם רחל בת חיה מושקא, לאה שרה בת חיה מושקא.

ישראל רחמים בן חיה מושקא, ומענדל בן חיה מושקא. שיחי

ולזכות הנא לאה בת ח'י רחל, עדינה בת ח'י רחל, מרים בת ח'י רחל, וצבי בן ח'י רחל שיחי

לזכות ר' ברוך אהרן בן ברניא סלאווא וזוגתו רייזל פרומא בת ח'י רחל שיחי

אם היו מבקשים ודופקים על השולחן ותובעים...

והנה, בעמדנו בחודש ניסן – יה"ר שיקויים בקרוב ממש היעוד "בניסן עתידין להגאל"¹. ובפרט לאחר שבנ"י עברו כבר ריבוי סוגי נסיונות במשך כל שנות הגלות, היינו, לא רק ד' סוגים כלליים שבגלות, החל מגלות בבל, הנקראת "רישא דדהבא"², אלא בכל א' מד' הגלויות עברו בני"י ריבוי סוגים של נסיונות, ובמיוחד – בגלות זה האחרון.

ובפרט ע"פ המבואר בשערי תשובה לאדמו"ר האמצעי³ שלאחרי כל הגזירות ושמות כו' לא יהיו עוד ענינים כאלו, כמבואר שם בארוכה – והרי ענין זה נאמר בזמנו של אדמו"ר האמצעי!⁴

והנה, למרות כל הנ"ל – הרי כבר עבר ר"ח ניסן (ה"ראש" דכל החודש), "ואנחנו לא נושענו"⁴!

ויתירה מזו: כבר עבר גם יום ב' ניסן, יום ההילולא דכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, שביום זה נפעל עילוי בכללות עבודתו במשך כל ימי חייו, וכן הוא בכל שנה ושנה – ע"ד המבואר בדרושי חסידות אודות גודל העילוי דל"ג בעומר, יום ההילולא דרשב"י, בכל שנה ושנה שבה נאמר המאמר ע"י רבותינו נשיאינו [וכידוע המסופר אודות אופן הנהגתו של אדמו"ר האמצעי בל"ג בעומר – שהיו רואים אצלו מופתים גלויים בנוגע לזרעא חייא וקיימא] – ולמרות גודל העילוי דיום ההילולא דב' ניסן, עבר כבר יום זה "ואנחנו לא נושענו"!

וכבר נמצאים אנו ביום השבת, ג' ניסן, שבו עולים הענינים דר"ח ניסן וב' ניסן ואעפ"כ "אנחנו לא נושענו"!

והעיקר – שאין פוצה פה ומצפצף!!

אם בני ישראל היו מבקשים ודופקים על השולחן ותובעים שמישיח צדקנו יבוא תיכף ומיד, "נאו" – היו פועלים כבר ביאת משיח צדקנו "נאו", ואפילו ביום השבת, וכאשר יבוא משיח צדקנו – יתרץ כבר את הקושיא בנוגע לענין התחומין⁵, והקושיא בנוגע להכנת "סעודה שלישית" וסעודת "מלוה מלכה"!

זאת אומרת: לא זו בלבד שכאשר רואה שהילדים שרים "ווי וואַנט משיח נאו", הרי הוא מצטרף לשירה שלהם – אלא הכוונה שהוא ירצה ויבקש באמת שמישיח צדקנו יבוא "נאו"!

(פני כ"ק אדמו"ר שליט"א הרצינו מאד, ולאחרי שהפסיק לרגע, הפטיר בחיוך):

ונסיים כפי שה"מגינים" רגילים לסיים: "ובא לציון גואל ונאמר אמן", "יהי רצון מלפניך שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך".

(משיחת ש"פ ויקרא, ג' ניסן ה'תשמ"ב – בלתי מוגה*)

(1) ר"ה יא, רע"א. שמו"ר שם.

(2) דניאל ב, לח. וראה שמו"ר פל"ה, ה.

(3) ספ"ה.

(*) קטעים מהשיחה הוגדלו על-ידינו לצורך הדגשתם (המו"ל).

(4) ל' הכתוב – ירמ' ח, כ.

(5) עירובין מג, ב.

פעולת העם בהכרת "יחי המלך"

א. ביחס שבין העם לנשיא ומלך – ב' קצוות:

מחד גיסא – תנועה של רוממות והבדלה, "משכמו ומעלה גבוה מכל העם"¹, "עם" דייקא, "מלשון עוממות, שהם דברים נפרדים וזדים ורחוקים ממעלת המלך"². וכמודגש בענין היראה והביטול – "שום תשים עליך מלך, שתהא אימתו עליך"³.

ולאיך גיסא – תכלית הקירוב, כאמור, שהמלך הוא "לב כל קהל ישראל", והרי אין לך קירוב גדול יותר מקירוב הלב⁴ לאברי הגוף, כאמור, שהדם שבלב עצמו נמצא בתמידות בכל האברים, "התפשטות והילוך החיות מהלב אל כל האברים... כהלכתו תמידי כסדרו... (ש) כל האברים מקושרים יחד ומקבלים חיותם... מהלב".

ויתרה מזה:

הקירוב שבין המלך להעם הוא לא רק ביחס להמשכת החיות דכל העם, שמקבלים חיותם מהמלך, אלא גם לאיך גיסא – שמציאותו של המלך תלוי בהעם "אין מלך בלא עם"⁵, כלומר, אע"פ שנקראים "עם, מלשון עוממות... רחוקים ממעלת המלך", הרי, ביחד עם זה (ואדרבה – בגלל זה⁶) פועלים הם את המלכות – המלך.

וכמודגש גם בהכרת המלך – שהעם מכריזים "יחי המלך" (כפי שמצינו גם במלכות⁷ בית דוד⁸), שבזה מודגש גם שפעולת העם היא בחיי המלך, חיים של מלך⁹.

ב. [..] נוסף על האמור לעיל ע"ד ההוספה בענין החיים (מידי שנה בשנה, ועאכו"כ בשנה זו שסימנה "חיים") לכל אנשי הדור ע"י נשיא הדור – הרי, גם אנשי הדור פועלים הוספה

(1) שמואל א ט, ב. נתבאר באוה"ת וירא כרך ד תשסד, ב. שה"ש כרך ע' תיד-טו. ועוד.
 (2) שעה"ה"א פ"ז (פא, ב).
 (3) שופטים ז, טו. סנהדרין כב, א (במשנה).
 (4) יותר מהמות, ראש החיות, וגם הנהגתו אברי הגוף היא בדרך של ציווי ופקודה כו' (היפך תנועת הקירוב).
 (5) שעה"ה"א שם. וראה בחיי וישב לח, ל. שם ר"פ בלק. כד הקמח ע' ר"ה (ב). ספר החיים פ' גאולה פ"ב.
 עמה"מ שער שעשועי המלך רפ"א.
 (6) "כי אילו אפילו היו לו בנים רבים מאד, לא שייך שם מלוכה עליהם, וכן אפילו על שרים לבדם, רק ברוב עם דוקא הדרת מלך" (שעה"ה"א שם).
 (7) ראה מ"א א, לד-לט – בנוגע לשלמה.
 (8) ועד"ז בדוד (שם לא) – אבל לא בנוגע לענין ההכרתה.
 (9) בזוה גופא – "יצלח מלכא.. כי התפלה על החיים וההצלחה" (רד"ק עה"פ שם, לד).

(* הערת המו"ל: צילומים מעלי ההגהה של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחה זו נדפסו לראשונה ב"יחי המלך" גליונות: א ע' 1, שכת ע' 16, שנו ע' 33, תה ע' 14, תס ע' 3-8, וכן במדור הכתב-יד-קודש בסוף גליון זה. להעיר, כי ע"פ צילום ההגהה שנדפס בגליון א' (ונתפרסם בזמנו בכמה מקומות) נראה שהמובא בסה"ש תשמ"ח ח"א סוף ע' 350 "צ"ל הוספה עיקרית בענין החיים (גם) ע"פ פעולת העם" – הוא טעות, וצ"ל (גם) ע"פ פעולת העם, וכן עשוינו בפנים.

בענין החיים אצל נשיא הדור, כאמור לעיל בענין ההכרזה "יחי המלך".
ובאותיות פשוטות:

לאחרי שישנה השלימות ד"חיים" שנה לנשיאותו (פעולתו ועבודתו) דנשיא דורנו – צ"ל הוספה עיקרית בענין החיים (גם) ע"י פעולת העם שמכריזים "יחי המלך", שתוכנה של הכרזה זו – שכבר הגיע הזמן להקיצו ורננו שוכני עפר – כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ועד להקיצו ורננו דוד מלכא משיחא!

וזוהו גם מה שמרעישים בעקבתא דמשיחא ע"ד הצורך להכריז "עד מתי", שע"ז מקרבים ומזרזים את הגאולה¹⁰ – די"ל, שנוסף על הדגשת הצפי', הבקשה והדרישה על הגאולה [שיבוא משיח צדקנו בפועל ממש, באופן דמראה באצבעו ואומר זה¹¹, הנה המלך המשיח, בשר ודם, כפס"ד הרמב"ם¹² "יעמוד מלך מבית דוד וכו' ויקבץ נדחי ישראל"], יש בהכרזה זו גם התוכן דענין ההכתרה – "יחי המלך", שע"ז פועלים ביאת דוד מלכא משיחא.

בכחו וביכלתו דכאו"א מישראל לפעול הענין ד"יחי המלך" אצל מלך המשיח

ג. ויש להוסיף שאצל מלך המשיח מודגשת יותר שייכותו לכאו"א מישראל (נוסף לכך שכל מלך הוא "לב כל קהל ישראל") – שלכן, בכחו וביכלתו דכאו"א מישראל לפעול הענין ד"יחי המלך":

על הפסוק¹³ "דרך כוכב מיעקב" מצינו ב' דרשות בחז"ל: (א) "כוכב" קאי על כאו"א מישראל¹⁴, (ב) "כוכב" קאי על מלך המשיח¹⁵.

ונתבאר במק"א¹⁶ שאין סתירה בדבר¹⁷ (ואדרבה, ב' המאמרים מסייעים זה לזה) – ע"פ הידוע¹⁸ שבכאו"א מישראל יש ניצוץ מנשמת משיח, היא בחי' היחידה שבנפש כאו"א, שהיא ניצוץ מהיחידה הכללית, נשמתו של משיח צדקנו¹⁹.

ונמצא, שבנוגע למלך המשיח מודגש ביותר הקשר והשייכות לכל ישראל – שעצם נשמתם, בחי' היחידה²⁰, היא ניצוץ מנשמתו של משיח, ולכן, גם הענין ד"אין מלך בלא עם" (תוכן הכרזת העם "יחי המלך") הוא בהדגשה יתירה אצל מלך המשיח – "דרך כוכב מיעקב", כוכב דכללות ישראל, הקשור עם גילוי "דרך כוכב מיעקב" אצל כאו"א מישראל, התגלות בחי' היחידה שלו.

(10) ראה שיחת אחש"פ תרצ"ט (הועתקה בחוברת "כרם חב"ד" – ניסן תשמ"ז ע' 65). וראה שיחת ז' מרחשון תשמ"ו. לקו"ש וישב תשמ"ז בסופו. ובכ"מ.
(11) ע"ד מאחז"ל - שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב.
(12) הל' מלכים ספי"א.
(13) בלק כד, יז.
(14) ירושלמי מעשר שני פ"ד ה"ו.
(15) ירושלמי תענית פ"ד ה"ה. רמב"ן עה"פ. ועוד.
(16) לקו"ש ח"ב ע' 599. שם ע' 692 בהערה. ובכ"מ.
(17) ובפרט ע"פ הידוע שכל הפירושים בפסוק אחד

ד. [. . .] והמעשה הוא העיקר²¹:

יש לסיים ולהשלים את "מעשינו ועבודתינו"²² – כולל גם הבקשה והדרישה "עד מתי", וההכרזה "יחי המלך" דוד מלכא משיחא – בזריזות הכי גדולה, הקשורה עם שמחה וחיות [. . .] שע"ז פועלים כביכול ה"אחישה"²³ דהזריזות אצל הקב"ה²⁴ – "אלקיכם כהן הוא"²⁵, ו"כהנים זריזין הם"²⁶ – לגאול את בני" בזריזות הכי גדולה, תיכף ומיד ממש, "לא עיכבן המקום כהרף עין"²⁷.

זאת ועוד:

כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו פסק²⁸ – בשעתו אז – שכבר נסתיימה העבודה, ולא נותר אלא "לצחצח את הכפתורים". ומכיון שכבר עברו עשרות שנים (יותר מל"ח שנה) שבהם מצחצחים את הכפתורים – הרי בודאי שבימינו אלו נסתיימה גם העבודה דצחצוח הכפתורים.

ולהעיר, שאין לצחצח את הכפתורים יתר על המדה²⁹ – כפי שרואים במוחש שצחצוח יתר מחסר מן הכפתור ומקלקל יפוי!

ומכיון שכן, הרי בודאי ובודאי שעכשיו צריכה להיות ומוכרחת כביכול הזריזות של הקב"ה להביא את הגאולה תיכף ומיד ממש.

ותיכף ומיד – מקיימים הציווי "זאת"³⁰ תורת העולה היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה גו' ובער עלי' הכהן עצים בבוקר בבוקר³¹, בביהמ"ק השלישי, אשר, להיותו "מקדש אדני-כוננו ודיך"³², "בנינא דקב"ה"³³, ש"בנוי ומשוכלל יגלה ויבוא מן השמים"³⁴, יכול (ובמילא צריך) לירד ולהתגלות למטה אפילו בלילה³⁴, בלילה זה ממש!

ובאופן ש"תחזינה עינינו" – עיני בשר בגוף של בשר, נשמות בגופים, כולל גם קיום ההבטחה ברורה) "ונתתני³⁵ לכם לב בשר"³⁶, לב חדש ורוח חדשה"³⁵.

(קטעים מתוך שיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח - מוגה)

(21) אבות פ"א מ"ז.
(22) ראה תניא רפ"ז.
(23) ישע"י ט, כב. סנהדרין צח, א.
(24) ואדרבא – "מגיד דבריו ליעקב חוקי ומשפטיו לישראל", "מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות" (תהלים קמו, יט. שמו"ר פ"ל, ט), היינו, שהזריזות דהקב"ה צ"ל לפני קודם זריזותן של ישראל.
(25) סנהדרין לט, סע"א.
(26) שבת כ, א.
(27) מכללתא ופרש"י בא יב, מא.
(28) שיחת שמח"ת תרפ"ט.
(29) להעיר, שגם בחנוכת המזבח בחודש ניסן מודגש הענין ש"לא פחתו ולא הותירו" (במדב"ר פי"ד, ד), "לא ריבה ולא מיעט" (פרש"י ס"פ נשא).
(30) פרשתנו ו, ב.
(31) להעיר מפ"י אוה"ח עה"פ: "בדרך רמז תרמוז כל

הפרשה על גלות האחרון שאנו בו לנחמנו מעצבון נפשנו כי כל איש ישראל מאנה הנחם נפשו בראות אורך הגלות . . . וביאר עד מתי יהיו ישראל בגדר ב' דברים אלו (על מוקדה על המזבח) – כל הלילה, שהיא זמן הגלות הנמשל ללילה . . . עד הבוקר שהוא זמן שיריק עלינו כבודו ואתא בוקר, והזמן הוא אחר עבור ת"ק לאלף השישי . . . ואומרו בבוקר בבוקר . . . כי זמן הגאולה הי' ראוי להיות בבוקר ראשון של שנת הת"ק לאלף החמישי, ולסיבת העון מתעכב עד בוקר הב' כו", עיי"ש בארוכה.
(32) בשלח טו, יז ובפרש"י.
(33) זח"ה רכ"א, א. זח"ה א, כח, א.
(34) פרש"י ותוס' סוכה מא, א. ועוד.
(35) יחזקאל לו, כו.
(36) לאחרי ש"הסירותי את לב האבן מבשרכם" (שם) – די"ל, שההסרה כו' נעשתה כבר ע"י מעשינו ועבודתנו במשך הנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר (החל מב' ניסן), ע"ד האמור בנוגע לצחצוח הכפתורים כו'.